సుర్జిత్ సింగ్ మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

బల్బీర్ సింగ్

ఫిబ్రవరి 29, 1996

[కె. రామస్వామి, ఎస్. సగీర్ అహ్మద్

మరియు జి. బి. పట్టనాయక్, న్యాయమూర్తులు.]

కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్, 1973: సెక్షన్లు 195 మరియు 340.

సెక్షన్ 195 పరిధిలోకి వచ్చే నేరాలు – వ్యక్తిగత ఫిర్యాదు – అధికార పరిధిని పరిగణనలోకి తీసుకోవడం – సంబంధిత న్యాయవాదులు – అప్పీలుదారులు ద్వారా సివిల్ దావా దాఖలు – అప్పీలుదారు ఒప్పందం యొక్క కల్పన మరియు సంతకాలను నకిలీ చేసినట్లు ఆరోపణలు – ప్రతివాదులు వ్యక్తిగత ఫిర్యాదు – అప్పీలుదారు ద్వారా ఫిర్యాదును రద్దు చేయడానికి దరఖాస్తు – సెక్షన్ 195 ద్వారా విధించబడిన బార్ వర్తించుట – ట్రయల్ కోర్టు మరియు మొదటి అప్పీలేట్ కోర్టు ద్వారా ధరఖాస్తు తిరస్కరణ – విచారణ కొనసాగించాలని మేజిస్ట్రేట్ ను ఆదేశించిన హైకోర్ట్ – ఆరోపించిన నకిలీ డాక్యుమెంట్ ను సివిల్ కోర్ట్ లో దాఖలు చేయడానికి ముందే ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు యొక్క కాగ్నిజెన్స్ కోర్ట్ ద్వారా తీసుకోబడినందున బార్ యొక్క సెక్షన్ 195(1)(బి) (ii) ఆకర్షింపబడకుండుట – ట్రయల్ కోర్ట్ విచారణ కొనసాగించాలని హైకోర్ట్ ఆదేశించడం సరైనదే – ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు యొక్క పరిజ్ఞానానికి వ్యతిరేకంగా బార్ ను సృష్టించడం యొక్క ఉద్దేశ్యము మరియు లక్ష్యము వివరించబడింది.

గోపాల్ కృష్ణ మీనన్ & ఇతరులు వర్సెస్. డి. రాజారెడ్డి & ఇతరులు [1983] 3 ఎస్ సి ఆర్ 836; పటేల్ లాల్జిభాయ్ మరియు సోమాభాయ్ వర్సెస్ గుజరాత్ రాష్ట్రం, [1971] సప్లిమెంట్. ఎస్ సి ఆర్ 834; బుధ్ రామ్ వర్సెస్ రాజస్థాన్ రాష్ట్రం, [1963] 3 ఎస్ సి ఆర్ 376 మరియు సుశీల్ కుమార్ వర్సెస్ హర్యానా రాష్ట్రం, ఎఐఆర్ (1988) ఎస్ సి 419, సూచించబడింది.

సన్ముఖ్ సింగ్ వర్సెస్ ది కింగ్, AIR (1950) PC 31, ఆమోదించబడింది.

కుశల్పాల్ సింగ్ కేసు ILR (1953) అన్నీ. 804, ఉదహరించబడింది.

క్రిమినల్ అప్పీల్లేట్ జూరిస్డిక్షన్ : క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం 180/1988.

క్రిమినల్ misc.నెం.1918-M/1985 లో పంజాబ్ & హర్యానా హైకోర్టు యొక్క 4.8.86 తేదీ నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

ఎస్. మార్కండేయ మరియు ఆర్.ఎస్.సూరి అడ్వ. (ఎన్పీ) (R.S. Suri Adv. (NP)) అప్పీలుదారుల తరపున.

శ్రీమతి కవల్జిత్ కొచ్చర్, జె. డి. జైన్.లు, ప్రతివాదుల తరపున.

వై. బి. సిన్హా, శ్రీమతి కవల్జిత్ కొచ్చర్ మరియు జె. డి. జైన్, ప్రతివాదుల తరపున.

కోర్టు యొక్క ఈ క్రింది ఉత్తర్వు జారీ చేయబడింది.

ఈ ధర్మాసనానికి సూచించిన చట్టపరమైన ప్రశ్నఏమిటంటే: భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 468 మరియు 471 [సంక్షిప్తంగా, 'ఐపిసి'] కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు గాను 1983 జూన్ 13న అప్పీలుదారులపై వేసిన ప్రైవేట్ ఫిర్యాదుపై విచారణ జరపకుండా క్రిమినల్ కోర్టును నిషేధించారా? అప్పీలుదారులు కుట్ర చేసి , జూలై 26, 1978 నాటి ఒప్పందాన్ని రూపకల్పన చేశారని , మరియు శ్రీమతి దలీప్ కౌర్ యొక్క సంతకమును ఫోర్జరీ చేశారని , దాని ఆధారంగా వారు దావా వేసి ఇంటి మిగిలిన భాగాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించారని ఆరోపణలతో ఐపిరసి సెక్షన్ 120: బితో కలిపి చదవబడిన 420, 467, 468, 471 సెక్షన్ల కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు ప్రతివాదులు ఫిర్యాదును దాఖలు చేశారు. అమృత్సర్ మేజిస్ట్రేట్, కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్, 1973 లోని సెక్షన్ 202 [సంక్షిప్తంగా, 'కోడ్'] కింద సాక్షులను విచారించి, అప్పీలుదారులను సెప్టెంబర్ 27, 1983న హాజరుకావాలని సమన్లు జారీ చేయాలని ఆదేశించారు. ఇది 1 నుండి 3 వరకు ఉన్న అప్పీలుదారుల విషయం లో జోక్యం చేసుకోకుండా దలిప్ కౌర్ ను నిరోధించడానికి పునర్విచారణ కోసం అప్పీలుదారులు సివిల్ దావా వేసినట్లు కనిపిస్తుంది. మరియు అతను దలిప్ కౌర్ సంతకం చేసి , అమలు చేసిందిగా చెప్పబడుతున్న 21-2-1984 నాటి ఒక ఒప్పందమును సమర్పించాడు. ఆ తర్వాత, అప్పీలుదారులు కోడ్ యొక్క 195 సెక్షన్ కింద బార్ ఆధారంగా ఫిర్యాదును రద్దు చేయడానికి ఒక దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు. మేజిస్ట్రేట్ మరియు పునర్విమర్శపై సెషన్స్ జడ్జి దానిని కొట్టివేశారు. పంజాబ్ & హర్యానా ఉన్నత న్యాయస్థానంలో పునర్విమర్శ దాఖలు చేయబడినప్పుడు, చట్టవిషయమై చివరికి ఈ విషయం అప్పీలుదారులకు వ్యతిరేకంగా ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చిన , మరియు రిఫర్

చేస్తున్న పూర్తి ధర్మాసనానికి (ఫుల్ బెంచ్) కు పంపబడింది. ఆగష్టు 4, 1986 నాటి వివాదాస్పదమైన ఉత్తర్వులో గౌరవ సింగల్ జడ్జ్ పునర్విమర్శను తోసిపుచ్చారు. అందువలన ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా ఈ అప్పీల్ చేయబడినది.

ఒక్కటే ప్రశ్న ఏమిటంటే: అమృత్‌సర్‌లోని మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేట్ నేరాన్ని గుర్తించే అధికార పరిధిలో లేకుండా ఉన్నారా! గోపాల్ కృష్ణ మీనన్ & ఇంకొకరు వర్సెస్ డి. రాజా రెడ్డి & ఇంకొకరు, [1983] 3 SCR 836 మరియు పటేల్ లాల్జీభాయ్ మరియు సోమాభాయ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్; [1971] సప్. SCR 834 ల కేసు విషయంలో ఈ కోర్ట్ ఇచ్చిన తీర్పులపై బలంగా ఆధారపడిన అప్పీలుదారుల తరపు గౌరవ న్యాయవాది శ్రీ మార్కండేయ వాదిస్తూ ఒకసారి కోర్ట్ ముందు ఈ పత్రం సమర్పించాక దానిని సివిల్ కోర్ట్ స్వాధీన పరచుకుందని , అది ఒంటరిగా లేదా దాని తరపున ఒక అధికారి లిఖితపూర్వకంగా ఫిర్యాదు చేయాలని అన్నారు. ప్రతివాది వేసిన వ్యక్తిగత ఫిర్యాదు నిర్వహించబడదు. అందువల్ల, క్రిమినల్ కోర్టు విచారణను కొనసాగించదు. ఈ వాదనను ప్రశంసించే ఉద్దేశ్యంతో నేరచరిత్రలను గుర్తించడానికి కో ర్టుకు ఉండే అధికారముపై ఆంక్షలను సృష్టించే కోడ్ లోని సెక్షన్ 195 యొక్క పరిధిని పునరుద్ఘాటించడం అవసరం.

ఏదైనా కోర్టులో విచారణలో సమర్పించిన లేదా సాక్ష్యముగా ఇచ్చిన పత్రానికి సంబంధించి అటువంటి నేరం జరిగిందని ఆరోపించినప్పుడు, సెక్షన్ 463లో వివరించిన నేరం లేదా ఈ కోడ్ లోని 471, 475 లేదా 476 సెక్షన్ల కింద శిక్షార్హమైన ఏ నేరాన్ని సెక్షన్ 195 (1) (బి) (ii) ప్రకారం ఏ న్యాయస్థానం కూడా ఈ అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోదు.

ఈ న్యాయస్థానం బుధురామ్ వర్సెస్ రాజస్థాన్ రాష్ట్రం, [1963] 3 ఎస్. సి. ఆర్ 376, సెక్షన్ 195 యొక్క పరిధిని పరిగణనలోకి తీసుకొని ఇలా పేర్కొంది.

> "ఈ నిబంధన యొక్క సరళమైన వ్యాకరణ నిర్మాణంలో, అటువంటి పత్రాన్ని కోర్టులో సమర్పించినప్పుడు లేదా సాక్ష్యముగా ఇచ్చినప్పుడు, నకిలీ పత్రంగా తెలిసిన లేదా నమ్ముతున్న ఏదైనా పత్రాన్ని నకిలీ చేసినప్పుడు లేదా నిజమైనదానిగా ఉపయోగించినప్పుడు కోర్టు ఫిర్యాదు అవసరమని తెలుస్తుంది. అందువల్ల నకిలీ పత్రాన్ని కోర్టులో సమర్పించినప్పుడు మాత్రమే కోర్టు ఫిర్యాదు అవసరమని స్పష్టమవుతుంది. అయితే, కోర్టు ముందు హాజరుపరచబడినది నకిలీ పత్రం కాదు. సెక్షన్ 195 (1) (సి) దాని నిబంధనలపై వర్తించదు. దీనికి కారణం, జ్యుడీషియల్ కమిటీ పేర్కొన్నట్లుగా, 'ఈ విషయం యొక్క వాస్తవిక ఇంగితజ్ఞానం. ఎందుకంటే

పత్రం యొక్క కాపీని సమర్పించిన కోర్టు అసలు దాని వాస్తవికతపై ఎలాంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసే స్థితిలో లేదు. అందువల్ల సెక్షన్ 195 (1)(సి) ప్రకారం అసిస్టెంట్ సెటిల్మెంట్ అధికారిని కో ర్టుగా భావించినప్పటికీ , ఈ కేసులో అతని ముందు నకిలీ పత్రం సమర్పించ బడలేదు. కానీ దాని నకలు మాత్రమే సమర్పించబడినందున ఎటువంటి ఫిర్యాదు అవసరం లేదు.”

ఈ సందర్భంలో , పత్రం కాపీని సమర్పించినందున , కోడ్ లోని సెక్షన్ 195 ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు చేయడానికి నిషేధం కాదని నిర్ధారించబడింది.

పటేల్ లాల్జీ భాయ్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న) సెక్షన్ 195 ద్వారా సృష్టించబడిన నిషేధం యొక్క ఉద్దేశ్యం పరిగణించబడింది. ఈ కోర్ట్ తీర్పు పేజీ 841– 42 వరకు ఈ విధంగా ఉంది.

“195 (1) (బి) మరియు (సి) మరియు సెక్షన్ 476 తమ ప్రత్యర్థులను వేధించడం లేదా ఉమ్మి వేయడం అనే ప్రతీకార కోరికతో ప్రేరేపించబడిన పనికిమాలిన , అసహ్యకరమైన లేదా సరిపోని ఇతర కారణాలపై క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ లను ప్రారంభించడానికి ఆ సెక్షన్లలో పేర్కొన్న నేరాల వల్ల తమను తాము బాధ పెట్టినట్లు భావించే ప్రైవేట్ పార్టీల ప్రలోభాలను నియంత్రించినట్లు కనిపిస్తోంది. న్యాయ ప్రక్రియపై వాటి ప్రత్యక్ష ప్రభావం కారణంగా ఈ నేరాలు కోర్టు నియంత్రణ కోసం ఎంపిక చేయబడ్డాయి. ఇది న్యాయ ప్రక్రియ మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ప్రజా న్యాయం యొక్క పరిపాలన, ఇది ఈ నేరాలకు ప్రత్యక్ష మరియు తక్షణ లక్ష్యం లేదా బాధితుడు మరియు న్యాయస్థానాలను తప్పుదారి పట్టించడం ద్వారా మరియు తద్వారా శాసనము మరియు న్యాయం యొక్క నిర్ణీత మార్గాన్ని వక్రీకరించడం ద్వారా మాత్రమే ప్రైవేట్ పార్టీకి హాని కలిగించే అంతిమ లక్ష్యం సాకారం చేయడానికి రూపొందించబడింది. నేరం ద్వారా కోర్టు కార్యకలాపాల స్వచ్ఛత నేరుగా దెబ్బతింటుంది. కాబట్టి , నేరస్తుడిపై ఫిర్యాదు చేయడంలోని అభిలషణీయతను పరిగణనలోనికి తీసుకునే అర్హత ఉన్న ఏకైక పార్టీగా కోర్ట్ పరిగణించబడుతుంది. ప్రజా న్యాయం యొక్క పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా చేసిన నేరం ద్వారా చివరికి గాయపడేలా రూపొందించబడిన ప్రైవేట్ పార్టీ నిస్సందేహంగా ఫిర్యాదును దాఖలు చేయడానికి కోర్టును తరలించడానికి అర్హత కలిగి ఉంటుంది. కానీ అటువంటి పార్టీ క్రిమినల్ ప్రొసీడింగ్ లను నేరుగా ప్రారంభించే బాధిత పక్షాలచట్టం సెక్షన్ 190 CrP.C. ద్వారా గుర్తించబడిన సాధారణ హక్కును కోల్పోతుంది. బాధిత ప్రైవేట్ పార్టీలను మినహాయించి కోర్ట్ మాత్రమే ఫిర్యాదు చేసే హక్కును కలిగి ఉన్న నేరాలు కాబట్టి న్యాయస్థానంలో విచారణకు ఒక పక్షాన్ని కొనుగోలు చేయడానికి పాల్పడిన

నేరాలు మాత్రమే తగిన విధంగా పరిగణించబడతాయి. ఆ కోర్టులోని విచారణలతో నెక్సస్ , తద్వారా పూర్తి స్వతంత్రంగా మరియు తాజా విచారణను ప్రారంభించకుండానే సంతృప్తికరంగా దాని రికార్డులను ప్రస్తావించడం ద్వారా నేరం చేసిన పక్షాన్ని విచారించే సముచితతను సంతృప్తికరంగా పరిగణించవచ్చు. కాబట్టి సెక్షన్ 195 (1) (సి) లో ఉన్న నిషేధాన్ని అక్కడ పేర్కొన్న కేసులకు మాత్రమే పరిమితం చేసే కఠినమైన నిర్మాణాన్ని అవలంబించడం మాకు మరింత సముచితంగా అనిపిస్తుంది."

పేజీ 846 లో ఇలా పేర్కొనబడినది.

"స్థూలంగా చెప్పాలంటే కుశాల్ పాల్ సింగ్ కేసులో అలహాబాద్ ఫుల్ బెంచ్ 'ఐఎన్ ఆర్ 1953 మొత్తం 804' వాదనతో మేము ఏకీభవిస్తాము. మా అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది మంచి దృక్పధాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. సెక్షన్ 195 (1) (బి) మరియు (సి) లో చెప్పబడిన నేరాలకు సంబంధించి ప్రైవేట్ ఫిర్యాదుల అవగాహనకు వ్యతిరేకంగా బార్ ను రూపొందించడంలో శాసనసభ యొక్క ఉద్దేశ్యము మరియు లక్ష్యము ఏమిటంటే – ప్రైవేట్ ఫిర్యాదుల వైపు ప్రతీకార భావాలతో ప్రేరేపించబడిన బాధాకరమైన లేదా నిరాధారమైన ప్రాసిక్యూషన్ ల నుండి నిందితుడిని రక్షించుట మరియు తమ ప్రత్యర్థులను వేధించడానికి నకిలీ పత్రాలు తయారు చేసిన లేదా తప్పుడు సాక్ష్యాలకు దారితీసిన ప్రైవేట్ ఫిర్యాదులను పరిష్కరించే క్రిమినల్ కోర్టుల తీర్పుల మధ్య వివాదాల కారణంగా తలెత్తే గందరగోళాన్ని నివారించుట – శాసన సభ యొక్క ఉద్దేశ్యము మరియు లక్ష్యము . ఈ కారణంగానే ముందుగా సూచించిన విధంగా, చట్టసభలు దోషిగా ఉన్న పక్షం యొక్క నేర విచారణను విస్తృత ప్రయోజనాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి అసత్య సాక్ష్యం యొక్క నేరం లక్ష్యంగా ఉన్న న్యాయస్థానం పట్ల ఆసక్తిని కలిగి ఉంది. ఇంతకు ముందు సూచించినట్లు , ఈ కారణంగానే దోషిగా ఉన్న పక్షంపై నేర విచారణ యొక్క విస్తృత ప్రజా ప్రయోజనాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడమును అటువంటి అబద్ధపు సాక్ష్యాల యొక్క నేరములను విచారించడమే లక్ష్యంగా ఉన్న కోర్టులకు శాసనసభ అప్పగించింది."

వ్యక్తిగత కక్షల కోసం ప్రాసిక్యూషన్ ద్వారా అనవసరమైన వేధింపుల నుండి వ్యక్తులను రక్షించడం దీని యొక్క లక్ష్యం. న్యాయ ప్రక్రియ యొక్క స్వచ్చతను మరియు కలుషితం కాని న్యాయ పరిపాలనను కాపాడటానికి ; కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్న ప్రొసీడింగ్ లను ముందస్తుగా చేయడానికి ప్రలోభ పడుతున్న పార్టీలను నిరోధించడం ; మరియు కేసును కొనసాగించకుండా పార్టీలను ఒత్తిడిచేసి, మానుకునేలా చేయడమును నిరోధించడం దీని యొక్క లక్ష్యం. ఒక నేరానికి సంబంధించిన చట్టం ఫిర్యాదు లేదా అంటే పబ్లిక్ సర్వెంట్ యొక్క చట్టబద్ధమైన అధికారాన్ని

ధిక్కరించినప్పుడు లేదా ప్రజాన్యాయానికి వ్యతిరేకంగా లేదా రూపొందించిన పత్రాలకు సంబంధించిన నేరాలకు సాక్ష్యంగా ఇవ్వబడినప్పుడు , పబ్లిక్ జస్టిస్ ప్రైవేట్ ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క సంపూర్ణ నిషేధాన్ని డిమాండ్ చేస్తుంది. మరియు మరియు అక్కడ సూచించిన విధానం ప్రకారం కోడ్ యొక్క సెక్షన్ 340 కింద ఫిర్యాదు చేయడానికి కోర్టుకు అధికారం ఇవ్వబడుతుంది. పటేల్ లాల్జీభాయి కేసులో నిందితుడు విచారణలో ఎప్పుడు భాగస్వామి అయ్యాడు అన్నది ప్రధాన వివాదం. అయితే 1974 లో కోడ్ అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత 1898 నాటి కోడ్ ను భర్తీ చేసింది. మరియు ఇకపై అది ఎలాంటి సంబంధాన్ని కలిగి ఉండదు. అందులోని అప్పీలుదారులు నవంబర్ 22, 1963 నాటి చెక్ ఆధారంగా సివిల్ దావా వేసినట్లు మరియు సివిల్ దావా జనవరి 30, 1965న కొట్టివేయబడినట్లు తెలుస్తోంది. ఆ తరువాత, 1965 నవంబర్ 16న వ్యక్తిగత ఫిర్యాదు దాఖలు చేయబడింది. ఆ వాస్తవాల దృష్ట్యా, దావాలో విచారణలో ప్రతివాది పక్షపాతిగా ఉన్నారని మరియు అందువల్ల వ్యక్తిగత ఫిర్యాదు నిర్వహించబడదని తీర్పు ఇవ్వబడింది.

గోపాలకృష్ణ మీనన్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న) వాస్తవాలు ఏమిటంటే, 1980 డిసెంబర్ 3 నాటి ఒప్పందం ఆధారంగా దావా వేయబడింది. మరియు ఆ ఒప్పందం ఆధారంగా మొత్తాలను రికవరీ చేసిన తేదీకి సంబంధించిన రశీదు ఆధారంగా కూడా దావా వేయబడింది. ఫిర్యాదుతో పాటు ఒప్పందం మరియు రసీదులను కూడా కో ర్టులో సమర్పించారు. తదనంతరం, ఐపిసి 467 మరియు 471 సెక్షన్ల కింద నేరం కోసం ఫిర్యాదు దాఖలు చేయబడింది. సెక్షన్ 195 (1)(బి) (ii) ఒక బార్ అని వాదించబడింది. దానిని హైకోర్ట్ తోసిపుచ్చిది. కోడ్ లోని 340 మరియు 195 సెక్షన్ లను పరిగణనలోనికి తీసుకున్న ఈ కో ర్టు సెక్షన్ 467 నిర్దిష్ట వర్గానికి చెందిన ఫోర్జరీని అంగీకరించిన వెంటనే శిక్షిస్తుందనీ , సెక్షన్ 195(1) (బి) (ii) వెంటనే ఆకర్షింపబడుతుందని పేర్కొంది. సెక్షన్ 467 ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరం సెక్షన్ 463 ప్రకారం కో ర్టు విచారణలో చేసిన నేరం మరియు కోర్టు ఫిర్యాదు లేనప్పుడు ప్రాసిక్యూషన్ నిర్వహించదగినది కాదని నిర్ధారించబడింది.

సుశీల్ కుమార్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ హర్యానా ఎఐఆర్ 1988 ఎస్ సి 419 లో సెక్షన్ 195 యొక్క బార్ ఆకర్షించబడుతుందా లేదా అనేది నకిలీ ఒప్పందం యొక్క కాపీ ఆధారంగా అసలు పత్రం యొక్క కాపీని సమర్పించినప్పుడు మరియు ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు చేసినప్పుడు ప్రశ్న తలె త్తింది అసలు పత్రాన్ని కోర్టులో సమర్పించేంతవరకు సెక్షన్ 195 లో ఎలాంటి అడ్డంకి లేదు కాబట్టి వ్యక్తిగత ఫిర్యాదును అడ్డుకోలేదు.

షణ్ముఖ్ సింగ్ వెర్సెస్ ది కింగ్, ఎఐఆర్ 1950 పిసి 31, ప్రైవీ కౌన్సిల్ కూడా నిందితుడిపై ఫోర్జరీ అభియోగానికి సంబంధించిన పత్రం ఎక్కడా సమర్పించబడలేదని కొన్ని ప్రోసీడింగులలో సాక్ష్యాధారంగా ఇవ్వబడింది. దీనికి విరుద్ధంగా దాని యొక్క కాపీని సమర్పించారు. సెక్షన్ (1) (సి) కింద ఫిర్యాదు లేకపోవడం నిందితుల విచారణకు అడ్డంకిగా పనిచేయదు.

ఒక నేరాన్ని గుర్తించడం కోసం కోర్టు ముందు పత్రాన్ని సమర్పించినట్లయితే ఫోర్జరీకి ఆధారమైన పత్రాన్ని సాక్ష్యంగా అందించినట్లయితే సెక్షన్ 195 (1) (బి) (ii) కింద కాగ్నిజెన్స్ తీసుకునే బార్ ఆకర్షించబడుతుంది మరియు క్రిమినల్ కోర్టు నేరాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోవడం నిషేధించబడుతుందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. కోడ్ లోని సెక్షన్ 340 కింద సూచించిన విధానం ప్రకారం లేదా కోర్టు తరపున ఫిర్యాదు వ్రాత పూర్వకంగా దాఖలు చేయబడుతుంది. న్యాయ నిర్వహణ యొక్క స్వచ్ఛతను కాపాడడం మరియు న్యాయ ప్రక్రియను కొనసాగించమని బలవంత పెట్టడం లేదా బెదిరించడం లేకుండా కొన్ని పత్రాలకు రుజువుగా సాక్ష్యాలను జోడించడానికి పార్టీలను అనుమతించడం దీని యొక్క లక్ష్యం. సెక్షన్ 195 యొక్క బార్ దాని పరిధిలోకి వచ్చే నేరములను పరిగణలోకి తీసుకుంటుంది.

ఈ కేసులో సెప్టెంబర్ 27 , 1983 న క్రిమినల్ కోర్టు కాగ్నిజెన్స్ తీసుకుంది. మరియు అసలు ఒప్పందాన్ని ఫిబ్రవరి 9 , 1984 లో మేజిస్ట్రేట్ కాగ్నిజెన్స్ తీసుకున్న చాలా కాలం తర్వాత సివిల్ కోర్టులో దాఖలు చేసినట్లు కనిపిస్తోంది. ఒకసారి కాగ్నిజెన్స్ తీసుకున్న తరువాత రెండు కోర్సులు మేజిస్ట్రేట్ కు అందుబాటులో ఉంటాయి. అవి, సాక్ష్యం నేరాన్ని బహిర్గతం చేయకపోతే నిందితుడిని విడుదల చేయడం లేదా పూర్తి విచారణ తరువాత నిందితుడిని నిర్దోషిగా విడుదల చేయడం. రెండు కోర్సులలో దేనినైనా తీసుకుని ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడితే తప్ప , కాగ్నిటివ్ తీసుకున్నది నిర్వీర్యం చేయలేము. ఈ కేసులో సివిల్ కోర్టులో పత్రాన్ని దాఖలు చేయడానికి ముందే కాగ్నిజెన్స్ తీసుకోబడింది మరియు కాగ్నిజెన్స్ తీసుకునే ముందు అసలు పత్రం దాఖలు చేయబడలేదు. కాబట్టి క్రిమినల్ కేసు విచారణను కొనసాగించడానికి మేజిస్ట్రేట్ కు స్వేచ్ఛ ఉందని హైకోర్టు ఆదేశించడం సరైనదే.

అప్పీల్ తదనుగుణంగా కొట్టివేయబడింది.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.